

توصیف پدیدارشناختی مضامین کودک‌آزاری از نگاه والدین به روش کلاییزی

علی قره داغی: استادیار گروه علوم تربیتی دانشگاه تبریز
ایرج هم‌رنگ: کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی

چکیده

زمینه و هدف: کودکان به دلیل کم بودن سن و فقدان مهارت‌های لازم همواره جزء آسیب‌پذیرترین اقشار جامعه هستند که برای محافظت از خود را به کمک بزرگسالان از جمله والدین خود نیاز دارند و در صورت بی‌کفایتی والدین، مسائلی از جمله کودک‌آزاری توسط آن‌ها رخ خواهد داد. لذا مطالعه حاضر با هدف بررسی آگاهی والدین از مصادیق کودک‌آزاری انجام یافت.

روش: پژوهش حاضر از نوع کیفی پدیدارشناختی بود و مشارکت‌کنندگان از میان والدینی که فرزندان آن‌ها در مدارس ابتدایی شهر تبریز در سال تحصیلی ۹۶-۹۷ مشغول تحصیل بودند انتخاب شدند و با ۳۱ نفر مصاحبه انجام گرفت. روش اصلی جمع‌آوری داده‌ها، مصاحبه‌های نیمه‌ساختارمند با سؤالات باز بود و داده‌ها با روش کلاییزی تحلیل شدند. صحت و اعتبار مطالعه حاضر ریشه در چهار محور «باورپذیری، انتقال‌پذیری، تصدیق‌پذیری و اطمینان‌پذیری» داشت.

یافته‌ها: یافته‌های حاصل شده در قالب هیجده زیرمضمون و هفت مضمون اصلی شامل ابعاد، پیامدها، عوامل خطر، روند، چتر آگاهی، علل و بازدارندگی از کودک‌آزاری بودند.

نتیجه‌گیری: دامنه آگاهی والدین در رابطه با سه بعد جسمانی، عاطفی و غفلت کودک‌آزاری خوب بود اما دیدگاه‌ها نسبت به کودک‌آزاری جنسی محدود بود و بیشتر روی جنبه‌های شناخته شده آن متمرکز می‌شد. همچنین سطح آگاهی آن‌ها از عوامل به وجود آورنده و پیامدهای کودک‌آزاری خوب بود لذا؛ تأکید آن‌ها روی مرتفع کردن عوامل اقتصادی و راهکارهایی جهت افزایش محبت در خانواده‌ها بیانگر عمق توجه آن‌ها به ریشه‌های این معضل جهت پیشگیری و کنترل آن بود. افزون بر این‌ها؛ با توجه به ازدیاد مصادیق کودک‌آزاری در جامعه فعلی لزوم آگاه‌سازی والدین برای ممانعت و پیشگیری از کودک‌آزاری بیش‌ازپیش احساس می‌شود در این راستا؛ نقش مراجع آموزشی از قبیل مدارس و رسانه‌ها بسیار مهم بوده و ضرورت دارد تا برنامه‌های آموزشی لازم را برای والدین و کودکان در حیطه کودک‌آزاری تدارک ببینند.

کلیدواژه‌ها: آگاهی والدین، آگاه‌سازی، پدیدارشناختی، روش کلاییزی، کودک‌آزاری